

STAUNTON/HELPMAN

maart 1992

Clubblad

schaakgezelschap

8^e Jaargang

Nr: 4

INHOUDSOPGAVE.PAGINA

BESTUURSSAMENSTELLING	2
SCHAAKKALENDER	2
VAN DE REDACTIE. PERSOONLIJK NOSBO KAMPIOENSCHAP	3
MUTATIES IN DE LEDENLIJST	3
MARDOEK SCHUURMANS NOSBO JEUGDKAMPIOEN TOT 10 JAAR!	3
50 JAAR GELEDEN. CAPABLANCA OVERLEDEN	4/5/6
ZONDIG NIET TEGEN ELEMENTAIRE REGELS (2)	6
OPENINGEN. VERONGELUKKEN IN HET SPAANS	7/8
SCHAAKJOURNALISTIEK	8/9
OPENINGEN. EEN BEKENDE VAL IN HET SPAANS	10
KEN DE REGELS! OOK IN HET DUIJS EN HET FRANS.	11
THEO EBELS SNELSCHAAKKAMPIOEN	11
OPLOSSINGEN PARTIJSTELLINGEN UIT HET VORIGE NUMMER	11
KNSB COMPETITIE	12/13
NOSBO COMPETITIE	13 T/M 16
MICHIEL ZEEVAARDER: PERS. SNELSCHAAKKAMP. NOSBO	16
STAND INTERNE COMPETITIE	17
DE TIJDNODDPERIKELN VAN JANNES VAN DER WAL	18
EEN KLASSIEKE K.O EN NOG IETS.	19
MICHIEL ZEEVAARDER: 6x NIEF B7-B5	20/21
STANDEN NOSBO COMPETITIE 3E EN 4E TEAM	22
MARSOPGAVEN	23

BESTUURSSAMENSTELLING.

VOORZITTER	P.M.MULDER, J.M. DEN UYLSTRAAT 91	265258
SECRETARIS	W.LOUWMAN, MARSANLAAN 6	266268
PENNINGMEESTER	E.HOFKAMP, KAM.ONNESSTRAAT 158	253128
INT.COMP.LEIDER	N.SCHELLINGERHOUT, G.PIERESTRAAT 53	252343
EXT.COMP.LEIDER	WORDT WAARGENOMEN DOOR DE VOORZITTER	
REDACTEUR/MAT.COM.	P.R.DIJKHUIS, WEST. DRIFT 68, HAREN	349355
JEUGDLEIDER	R.TER STEEG, BORNEOPLEIN 16	252628

SPEELLOKAAL.

SPEELTUINGEBOUW HELPMAN-OOST, GROENESTEINLAAN 16,	252628
---	--------

SCHAAKKALENDER.

7/3-14/3	INTERNATIONAAL TOERNOOI TER APEL
10 MAART DI	DELFIJL - STAUNTON/HELPMAN 3
11 MAART WO	6E RONDE PERS. NOSBO KAMPIOENSCHAPPEN
13 MAART VR	HAREN 4 - STAUNTON/HELPMAN 2
14 MAART ZA	VIKKAMPEN TOERNOOI TER APEL (05910-10527)
14 MAART ZA	KNSB COMPETITIE. STAUNTON/HELPMAN - LASKER
17 MAART DI	GRONINGEN 12 - STAUNTON/HELPMAN 4
18 MAART WO	7E EN LAATSTE RONDE PERS.NOSBO KAMPIOENSCHAPPEN
30 MAART MA	STAUNTON/HELPMAN 2 - ASSEN 3
30 MAART MA	STAUNTON/HELPMAN 3 - TAL
4 APRIL ZA	KNSB COMPETITIE. WESTERGGO - STAUNTON/HELPMAN
6 APRIL MA	STAUNTON/HELPMAN 4 - UNITAS 7
11 APRIL ZA	LEEKSTER SCHAAKTOERNOOI. VIKKAMPEN. (050-268500)
18 APRIL ZA	EEMSMOND TOERNOOI, DELFIJL. (05960-17288)
24/4-26/4	WEEKEND TOERNOOI S.C.GRONINGEN. (05981-503)
2 MEI ZA	KNSB COMPETITIE. STAUNTON/HELPMAN - PAUL KERES
9 MEI ZA	PMF RAPID TOERNOOI TE UITHUIZEN. (05955-2563)
16 MEI ZA	RAPID TOERNOOI, "DE DOLLE TOREN" (735565 OF 145356)

Van de Redactie.

In dit nummer uitgebreid aandacht voor de externe competitie waarbij het eerste en het derde team worden gekweld door degradatiezorgen, terwijl het tweede team nog wel een kans heeft op het kampioenschap maar evenals het vorig seizoen afhankelijk is van een mispas van de concurrentie, in dit geval van Assen 2.

In de serie '50 jaar geleden' gaat de aandacht uit naar één van de grootsten uit de schaakwereld, Capablanca, die 50 jaar geleden overleed. Speciale aandacht ook voor de "Marsopgaven" die in het teken staan van deze schaakvirtuoso's.

Da aandacht wordt nog eens gevestigd op de afspraken die met het bestuur van het speeltuingebouw zijn gemaakt. Er wordt van uitgegaan dat de partijen omstreeks middernacht zijn afgelopen. Men kan dan rustig nog een half uurtje analyseren maar het is niet de bedoeling om tegen half één nog te beginnen met snelschaak partijtjes. Normaal sluiten we tussen half één en kwart voor één en alleen indien er speciale redenen zijn kunnen we tot één uur doorgaan.

Het volgende nummer verschijnt op maandag 4 mei. Copie dient uiterlijk maandagavond 27 april bij de redacteur te worden ingeleverd.

Persoonlijk NOSBO kampioenschap.

In de reserve groep zijn we sterk vertegenwoordigd. Na 5 van de 7 ronden hebben Dijkhuis en Mulder 4 uit 5. Nico Schellingerhout is wat teruggevallen zoals U elders in dit nummer kunt lezen. In de middenmoot treffen we Schepers, Kruisinga en J.Hummel aan. Het vorige jaar was de groep sterker bezet. Dat geldt ook voor de hoofdgroep waar Erik Hoeksema en Yge Visser met 4 uit 5 aan kop gaan.

Mutaties in de ledenlijst.

Adreswijziging: H. Tulp, Oosterhamrikkade 1005
9713 KA, Groningen. tel: 184430
N.Schellingerhout, G.Pierestraat 53,
9728 WK, Groningen. tel: ongewijzigd

Mardoek Schuurmans NOSBO jeugdkampioen tot 10 jaar.

Nu ze ook op de maandagavond acte de présence geven merken we er iets meer van dan vroeger maar soms komt er toch een verrassing uit de bus die aanleiding geeft om even bij de jeugdafdeling stil te staan. En daar is alle aanleiding toe nu één van onze jeugdige leden het kampioenschap behaalde van de NOSBO in de categorie tot 10 jaar. In de Paasvacantie zal hij aantreden in de strijd om het landskampioenschap. Door allen wordt hij veel succes toegewenst. Uiteraard zal het bestuur zonodig voor begeleiding zorgdragen.

50 jaar geleden. (10)

Het overlijden van Capablanca.

Op 7 maart 1942 kreeg Capablanca tijdens een bezoek aan de Manhattan Chess Club in New York een hersenbloeding en overleed de volgende ochtend op 53-jarige leeftijd. Capablanca was sinds mei 1941 in New York en had daar pogingen ondernomen sponsors te vinden voor een match tegen Aljechin om het wereldkampioenschap. Dat Aljechin in maart 1941 in Portugal vertoefde en het plan had om naar de V.S. te gaan was via Hannak, die daar in April 1941 was gearriveerd, bekend geworden en die sensatie had ook Capablanca bereikt, die in Cuba zat zonder bezigheden. Of die match er zou zijn gekomen indien Aljechin inderdaad was gearriveerd is zeer twijfelachtig, want Hannak wist niets van de anti-semitische artikelen (daar had Aljechin niets over verteld) en deze artikelen werden uiteraard na enkele maanden ook bekend in de V.S. Maar Aljechin was niet komen opdagen en op 1 september 1941 vertrokken naar Madrid en vandaar enkele dagen later naar München. Wij komen daar op terug.

Capablanca had een fenomenale gave voor het schaakspel; schaken was - zoals Reti het stelde - zijn moedertaal. Op 23-jarige leeftijd kwam hij naar Europa en won in 1911 het toernooi van San Sebastiaan, waar de gehele Europese top aanwezig was, uitgezonderd de wereldkampioen Lasker. Hij kwam naar de oude wereld, zag, en overwon, zoals dat voor hem Morphy en Pillsbury hadden gedaan. Vanaf dat moment was hij de nationale held van Cuba en kreeg de status van diplomaat waarmee hij de eerste schaakprofessional werd zonder financiële zorgen. In de daarop volgende 25 jaar behoorde hij met Lasker en Aljechin tot de grootsten zonder dat hij zich daarvoor behoefde in te spannen of te studeren. Na het rationalisme van Steinitz en de neo-romantiek van Lasker vertegenwoordigde hij de nieuwe zakelijkheid en degelijkheid, een stijl die later navolging zou krijgen bij vooral Smislov (in de jaren '50) en Karpov. Hij verloor bijna nooit, speelde vrij veel remises en won als regel door het afstraffen van onnauwkeurigheden van zijn tegenstanders, vaak in het eindspel. Dat maakte dat hij in hoog aanzien stond bij zijn collega's, die vaak niet wisten waar ze in de fout waren gegaan, in tegenstelling tot een nederlaag tegen Lasker, waarbij men altijd het gevoel had dat men onbegrijpelijk stom had gespeeld. Capablanca werd in 1921 wereldkampioen door in zijn geboorteland Cuba de match tegen Lasker met 9-5 te winnen. De match ging over 24 partijen, maar na zijn blunder in de 14e partij (zie deel 4) gaf Lasker op. Capablanca was de enige tegen wie Lasker zich niet kon permitteren wel eens de op één na beste zet te doen om complicaties te scheppen. Lasker bleef overigens de betere toernooispeler. In de toernooien van New York 1924, Moskou 1925 en Moskou 1935! eindigde hij boven Capablanca. Capablanca's laatste grote succes was zijn zege, samen met Botvinnik, in het toernooi van Nottingham in 1936. In 1927 organiseerde Capablanca in New-York een soort kandidaten-toernooi waaraan behalve hij zelf Aljechin, Marshall, Nimzowitsch, Spielmann en Vidmar deelnamen. Zij speelden 4x tegen elkaar en Capablanca won gedeceideerd. Aljechin werd tweede en verwierf daarmee het recht om een match te spelen om het wereldkampioenschap, die datzelfde jaar in Buenos Aires werd gespeeld. Tot grote verbazing van de schaakwereld en het meest van Capablanca zelf won Aljechin. Hij won de 34-ste partij en bracht daarmee de stand op 6-3. De lengte van de match was er de oorzaak van dat men de volgende 50 jaar weer ging spelen om een van te voren vastgesteld aantal partijen totfat men (de FIDE) op aandringen van Bobby Fischer

weer terug viel op dat ongelukkige systeem met als gevolg de catastrofe eind 1984 tijdens de match tussen Karpov en Kasparov waarin na 48 partijen nog geen beslissing was gevallen (ook daar was de stand 5-3) en men de match te Moskou wegens wanhoop van de organisatoren en oververmoeidheid (?) van de spelers afgelastte.

Euwe speelde in de periode 1922-1938 18 partijen tegen Capablanca, resultaat +1,=13,-2, vooral bepaald door een match uit 1931 die hij met +0,=8,-2 verloor. In het KNSB tijdschrift schreef Euwe een opmerkelijke necrologie waaruit hierbij twee passages volgen, het begin en het eind.

JOSE, RAOUL CAPABLANCA Y GRAUPERA. (†).
Juist voor het ter perse gaan van dit nummer ontvingen we het droevige nieuws, dat ex-wereldkampioen Capablanca overleden is.

Op 19 November 1888 te Havanna geboren, heeft Capablanca slechts den leeftijd van iets over drie en vijftig jaar bereikt. Dit is wel bijzonder tragisch, tragischer nog dan het heengaan van Lasker in December 1940. Men had van Capablanca nog vele mooie prestaties kunnen verwachten, temeer omdat hij tot die soort menschen behoorde, welke hun krachten door een zeer rationeele levenswijze goed weten te conserveren.

Een elegante, slanke figuur, een ietwat exotisch uiterlijk, levendig en toch weer deftig, vriendelijk en toch wat pretentieus, zoo zagen we hem nog ruim drie jaar geleden in ons land als deelnemer aan den wedstrijd van de A.V.R.O. Hij werd toen vijftig en er moest gefeliciteerd worden, maar als felicitant kreeg men onwillekeurig het gevoel, of meh een geheim ging verklappen. Zoo goed zag hij eruit, nog daargelaten het ietwat feminine in zijn wezen.

Maar nu is ook zijn carrière afgebroken, ineens, geheel onverwacht. Hij, die altijd zoo vlug en zoo gemakkelijk speelde, verloor de partij van zijn leven, als het ware door tijdsoverschrijding in gunstige positie.

Arme Capablanca! Ge zijt een briljant technicus geweest, maar geen wijsgeer. Het wilde er bij U niet in, dat er in het schaakspel een andere stijl zou kunnen zegevieren dan de absoluut correcte. Gij geloofdet alleen in het concrete. Kleine foutjes en verslappingsen achtte U slechts een kwestie van een beetje wilskracht en concentratie, gemakkelijk te vermijden door een talent als het Uwe. Op het abstracte gebied van de fantasie hebt Gij U nooit bewogen, nooit kunnen bewegen. Daarom kondt Gij ook nooit begrijpen, wat er te Buenos Aires 1927 in werkelijkheid was gebeurd: twee exponenten van twee geheel verschillende manieren van schaakdenken zijn tegen elkaar uitgekomen en de jongste heeft het gewonnen, omdat hij zijn systeem met meer élan kon verdedigen dan de oudste het zijne.

Voor dergelijke filosofische overwegingen was Capablanca nooit vatbaar. Vol zelfvertrouwen en bijna naïef zag hij de toekomst tegemoet, overtuigd, dat de groote dag voor hem toch eens zou aanbreken.

Een gelukkig temperament! M. Euwe.

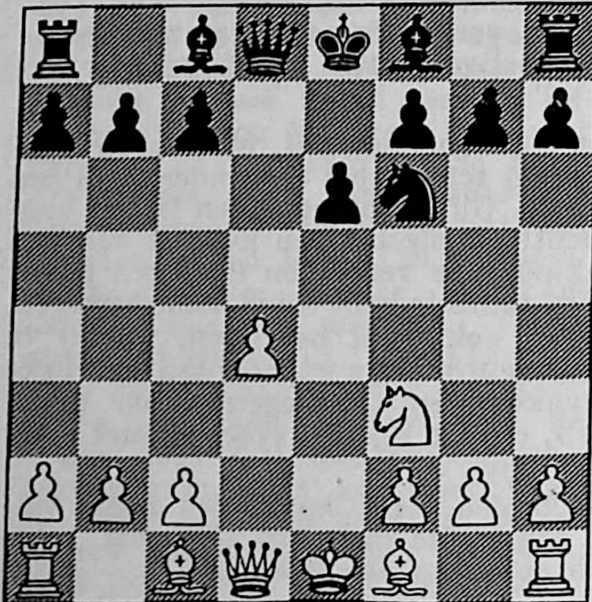
Wanneer Euwe echter in 1975 meer afstand heeft genomen tot deze periode zet hij in zijn laatste boek (Fischer en zijn voorgangers) zijn 2 grote voorgangers Lasker en Capablanca op hun juiste plaats in de geschiedenis door n.a.v. een analyse van hun eerste ontmoeting in Sint-Petersburg in 1914 op te merken dat zij behoren tot 2 van de grootste schaakfenomenen die de wereld ooit gezien heeft.

Botwinnik , die in de periode 1934-1938 7 partijen tegen Capablanca speelde (resultaat +1 -1 =5) stelde op zijn 80-ste verjaardag die hij vierde in Brussel tijdens de kwartfinales om het wereldkampioenschap dat hij Capablanca beschouwde als de grootste schaker aller tijden. Hij kon heel snel alle varianten uitrekenen; door zijn fantastisch positiebegrip was hij praktisch onverslaanbaar. Wij hebben samen veel geanalyseerd. Toen begreep ik dat hij een genie was en ik niet; dat ik wel een enorm talent had, maar dat ik het vooral moest hebben van hard werken. Capablanca speelde nooit zetten. Hij volgde een plan. Hij schaakte als een virtuoos pianist. Je hoorde nooit de noten afzonderlijk, je hoorde het hele stuk. (Vrij Nederland, 24 augustus 1991)

Typerend voor de stijl van Capablanca is dat er nauwelijks spectaculaire partijfragmenten zijn te vinden die zich lenen voor de "Marsopgaven", met één uitzondering, n.l. de onderste-lijn combinatie tegen Bernstein. Dat wil niet zeggen, dat hij niet veel moois heeft nagelaten, maar dat is meer voor de fijnproevers, zoals instructieve eindspelen. Ook was Capablanca een vernieuwer, getuige het tweede deel van het kostelijke boekje van Reti, "Nieuwe ideeën in het schaakspel" (in de bibliotheek aanwezig) dat begint met een leerzame hommage aan Capablanca, die hieronder volgt.

Zondig niet tegen elementaire regels. (2)

In een vorige aflevering van het clubblad (7-6) hield ik n.a.v. een partij uit de interne competitie een pleidooi voor het normaal ontwikkelen van stukken. Natuurlijk moet wel eens 2x met hetzelfde stuk gespeeld worden, zoals na 3..a6 in het Spaans. Vrijwillig is het alleen aan te bevelen, indien het onderdeel is van een plan.

Een instructief voorbeeld hiervan is te vinden in het boek van Reti, "Nieuwe ideeën in het schaakspel"

1. e4,e6; 2. d4.d5; 3. Pc3,dxe4; 4. Pxe4,Pbd7; 5. Pf3,Pgf6; 6. Pxf6,Pxf6 (zie diagram).

Capablanca, die wit had, speelde nu 7. Pf3-e5 en Reti merkt hier op dat dit in die tijd geheel tegen de regels in ging zoals die sinds Morphy en Steinitz golden. Maar aan dit 2x spelen met hetzelfde stuk ligt een plan ten grondslag en dat is het bemoeilijken van de ontwikkeling van Lc8, want 7..b6 komt i.v.m. 8. Lb5+, Ld7 9. Pxd7,Pxd7; 10. Lc6 niet in aanmerking.

Als die ouwe weer gaat schaken
is hij ons allemaal de baas

I tell you, Lasker is a great man.

Uitspraken van Capablanca (begin jaren '30)

Verongelukken in het Spaans. (met dank aan Henk Seyen)

Aan niet gevorderde spelers (ELO-rating vanaf de Middeleeuwen tot in de buurt van de slag bij Nieuwpoort) kan in het algemeen worden aanbevolen om te openen met 1. e2-e4. Dat geeft als regel open stellingen waarin combinaties kunnen voorkomen: kortom, je leert er van. Bovendien bestaan er voor de zwartspelers zowel in het Spaans als in het Italiaans allerlei mogelijkheden om reeds in de opening te struikelen. Om deze reden kunnen zwartspelers beter Frans (1..e6) of Pirc (1.d6) spelen en daarvan dan wat theorie doornemen. Hieronder eerst 3 voorbeelden waarbij zwart de mist ingaat door het nemen van de pion op e4 of direct daarna. In het laatste voorbeeld is het een zware positionele fout die zwart de das om doet. De eerste 3 partijen zijn gespeeld in de interne competitie, de laatste tijdens de persoonlijke NOSBO kampioenschappen.

De eerste partij tussen Seyen en P v d Veen verliep als volgt:

1. e4,e5; 2. Pf3,Pc6; 3. Lb5,a6; 4. La4,b5; 5. Lb3,Pf6!/? (Deze zet is correct maar je moet wel weten hoe je moet spelen als wit nu voortzet met 7. Pg5.) 6. 0-0,d6. (Hier is het nemen op e4 wel mogelijk; de partij gaat dan over in het open Spaans) 7. c3 (één van de goede zetten naast 7.Pg5 en 7.Tel) 7...Pxe4?? Hier moet 7...Le7 gespeeld worden. Er volgde nu 8. Ld5! en de partij was in feite voorbij, want wit wint een stuk.

14 dagen later was het Jasper Boter, die zijn geluk probeerde tegen dezelfde witspeler en ook op e4 nam. Daar was niets op aan te merken, maar op de volgende zet ging hij zwaar in de fout.

1. e4,e5; 2. Pf3,Pc6; 3. Lb5,a6; 4. La4,Pf6; 5. 0-0,d6! (de Russische variant, een gedegen en betrouwbaar systeem) 6. c3. (Een van de mogelijkheden naast 6.d4, 6.c4, 6.Tel en Lxc6) 6...Pxe4. (vergelijk met de vorige partij: nu zwart geen b5 heeft gespeeld heeft dit nemen geen bezwaar) 7. d4,Le7?? Nu is deze zet een blunder, ook omdat zwart geen b5 heeft gespeeld. De goede zet is hier 7...Ld7. Wit kan nu met 8. d5! een stuk winnen want op 8...b5 volgt 9. Lc2. Voorlopig had Jasper geluk dat dit de witspeler ontging die met het rustige 9. De2 voortzette.

Op hetzelfde tijdstip dat bovenstaande partij werd gespeeld weerde Koole zich tegen Nico Schellingerhout met de volgende scherpe variant die zeker speelbaar is, maar waarvoor men wel enige bagage aan openingskennis moet bezitten. Hier ging het als volgt:

1. e4,e5; 2. Pf3,Pc6; 3. Lb5,a6; 4. La4,f5. Deze zet is ook mogelijk op de derde zet, maar nu heeft zwart de mogelijkheid om b5 te spelen waardoor er allerlei andere motieven in de stelling komen. 5. d4! Wordt door de theorie als de beste zet beschouwd. 5...b5? Mijn theorieboek (Euwe, deel 10, 6e druk 1964) geeft hier als enige speelbare zet 5...exd4. Na het witte antwoord 6. e5 wordt de stelling dan zeer ingewikkeld en diegene die er het meeste van weet is dan sterk in het voordeel. De tekstzet geeft de witte loper een prachtige diagonaal en lijkt mij in ieder geval zeer verdacht. 6. Lb3,Pf6; Zoals het vervolg leert raakt zwart nu in grote problemen maar misschien is de partij wel niet meer te redden. 7. Pxe5,Pxe5; 8. dxe5,Pxe4?? 9. Dd5! en zwart gef het op; de matdreiging op f7 kost een stuk.

In deze 3 voorbeelden is sprake van zware tactische fouten. In het volgende voorbeeld uit de partij Dijkhuis - van Noppen (Pers. NOSBO kampioenschap, Reserve groep) betreft het een ernstige positionele fout. 1. e4,e5; 2. Pf3,Pc6; 3. Lb5,Pf6. De Berlijnse verdediging, die in het begin van deze eeuw het meest gespeelde systeem vormde met Lasker en Tarrasch in de hoofdrollen.

4. 0-0,d6; 5. Pc3,Le7; 6. d4,exd4; 7. Lxc6,bxc6; 8. Pxd4,c5??

Gebrek aan openingskennis of ervaring? Zowel het één als het ander kan men zeggen, maar ook dat openingskennis in feite niets anders is dan gecondenseerde ervaring. De normale dekking met 8...Ld7 is hier aangewezen. Zwart staat dan goed maar wat passief en moet proberen enkele lichte stukken te ruilen, zie de boekjes. 9. Pc6! Dd7; 10. Pxe7,Dxe7; 11.Lg5,c6; 12. e5! Een pionoffer om zwart niet op adem te laten komen. 12...dxe5; 13. Df3,0-0 en na 14. Pe4 zat zwart volledig klem op f6 en kwam er niet meer uit.

Schaakjournalistiek.

De redacteur bezocht een ronde van het Hoogovoertoernooi waarvan U hieronder een verslag aantreft. Daarna volgt een verslag, dat is samengesteld uit de verslagen zoals de grote jongens, (Withuis, Ligterink en Jongsma c.s.) die in de dagbladpers publiceren. Het zal de lezer er van overtuigen dat Uw redacteur zich maar bij dit eenvoudige clubblaadje moet houden, want het niveau van deze coryfeeën zal hij nooit bereiken.

Povere score van de Nederlandse deelnemers. ½ uit 4.

In de elfde ronde van het Hoogovoertoernooi kregen onze landgenoten het hard te verduren. Joris Brenninkmeijer kreeg met wit een stelling met positioneel voordeel maar liet het in de tijdnoodd fase niet op buigen of barsten aankomen, waaraan een gepast ontzag voor zijn tegenstander, de ex-wereldkampioenschaps kandidaat Hübner niet vreemd zal zijn geweest.

Loek van Wely toonde ook in zijn partij tegen Kortsjnoj geen enkel ontzag voor de reputatie van zijn tegenstander. Na 25 zetten was een dynamische stelling ontstaan waarin van Wely objectief gezien zeker niet minder stond. Ondanks hoge tijdnoodd bleek Kortsjnoj in de tijdnoodd fase echter de meest slagvaardige speler en bereikte een gewonnen eindspel, dat in de voortzetting weinig technische problemen meer gaf.

Jeroen Piket verloor door een nederlaag tegen Gelfand een uitzicht op een hoge klassering. Hij speelde weer zijn bekende variant van het Konings-Indisch en deze keer was het zijn tegenstander die met een nieuw idee kwam. Die kans zit er natuurlijk in en wat meer variatie zou wellicht geen kwaad kunnen. Zoals het nu ging kwam hij langzamerhand in het nadeel en de technische afwikkeling kun je dan gerust aan een speler van het formaat van Gelfand overlaten.

John van der Wiel speelde met wit de Svesnikov variant van het Siciliaans en hoewel zijn tegenstander Nunn tot nu toe niet veel heeft laten zien en ook geen speciaal boek over deze variant heeft geschreven kwam hij wel met een nieuwtje waarop van der Wiel het antwoord schuldig moest blijven. Het torenoffer dat hij bracht was wel spectaculair, maar meer ook niet, zodat Nunn nog voor de tijdcontrole het punt kon binnenhalen.

De partij tussen Nicolic en Seirawan was een moeizame laveerpartij die na 30 zetten remise werd gegeven. Sax behaalde zijn tiende remise tegen Salov, maar ook nu was het geen grootmeesterremise. Epishin, die opvalt door wisselvallig spel, boekte deze keer een gedegen overwinning op Romero waarmee hij zich met Piket in de middenmoot handhaafde.

Fel verzet Nederlandse deelnemers tegen buitenlandse overmacht.

In de elfde ronde van het Hoogventoernooi tracteerden de nederlandse deelnemers de toeschouwers op ondernemend spel, dat helaas niet werd uitgedrukt in de uiteindelijke resultaten. Joris Brenninkmeijer - pas hersteld van een griepje - had de pech dat hij na zijn nederlaag van de vorige dag tegen Salov wederom tegen een schuiver moest aantreden. Ditmaal was het Hübner, die geen enkele poging deed er een interessante partij van te maken." De Bren", zoals hij in Wijk aan Zee wordt genoemd, zette met Groningse nuchterheid de partij op volgens een diepe strategische conceptie, waarbij hij zijn tegenstander alle hoeken van het bord liet zien. Daarom was het jammer dat zijn 25-ste zet een enigszins vervlakkend karakter had waardoor zijn tegenstander met een blauw oog kon ontsnappen en Joris met een dubbele plusremise genoeg moest nemen.

Loek van Wely (onze a.s I.G.M.) moest aantreden tegen Victor, de geweldige, die zeer oneconomisch met zijn tijd omging en daardoor voor de laatste 15 zetten slechts enige minuten over had. Helaas nam Loek een pionnetje dat niet helemaal kosjer was en merkte toen dat de sluwe vos Kortsjnoj wel zijn haren maar niet zijn streken heeft verloren. Met onsamenhangende zetten gaf hij de partij een rommelig karakter, ontnam daarmee aan van Wely het initiatief en slaagde er in met gooi- en smijtwerk in de laatste zetten voor de tijdcontrole Loek enigszins uit zijn balans te brengen en hem te verleiden tot een dubieuze torenzet waardoor hij in de verlenging na felle tegenstand moest capituleren. Een onverdiende nederlaag van onze landgenoot.

Jeroen Piket, die op de ELO-lijst Jan Timman - virtueel - is gepasseerd en een gevreesd tegenstander is geworden van de wereld top moest enigszins gehandicapt aantreden tegen de gedoodverfde toernooiwinnaar Boris Gelfand. Tijdens het traditionele voetbalbaltoernooi op de vorige dag had hij een enkel gekneusd en ook de even traditionele - te vette - erwtensoepmaaltijd lag hem nog zwaar op de maag. Bovendien had Khalifman, de vriend van Gelfand, alle partijen van Piket van de laatste 5 jaren bestudeerd. Dat alles maakte dat Jeroen niet in zijn normale sterke spel kon komen en hoewel hij talrijke finesses in de stelling vlocht wist Gelfand niet zonder enig geluk alle valstrikken te omzeilen en zo de winst binnen te halen waardoor Piket een verdiende plaats in de top van het klassement werd onthouden.

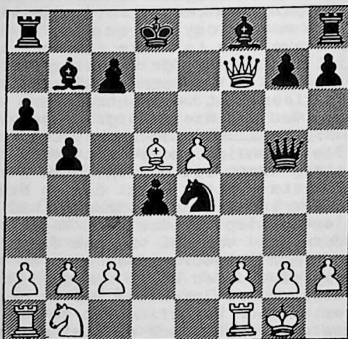
John van der Wiel, enigszins gekweld door huiselijke stress, (hij herdacht tijdens het toernooi zijn 64-jarige relatie met zijn vriendin) moest aantreden tegen tegen Nunn, die tot nu toe weinig heeft laten zien. Deze had echter het geluk dat de Britse PTT iets vlotter werkt dan de Nederlandse waardoor hij de laatste aflevering van de Informator had kunnen bestuderen. Onbewust hiervan liep van der Wiel tegen een giftig nieuwtje op in de Svesnikov- variant van het Siciliaans waartegen hij achter het bord een antwoord moest zien te vinden. Dat is op een dergelijk hoog niveau een bijna onmogelijke opgave en hoewel hij de toeschouwers in extase bracht met een spectaculair torenoffer dat remise door herhaling van zetten had moeten opleveren, werd - zoals zo vaak - ook nu niet de moed beloond.

De overige partijen hadden weinig om het lijf. Een partij ploeterschaak tussen Nicolic en Seirawan die in remise eindigde, de tiende remise van Sax in zijn partij tegen Salov en een moeizame winst van Epishin op Romero die daarmee troosteloos op de laatste plaats werd gedrukt. Epishin kwam daarmee op 5½ punten, evenveel als Jeroen Piket, hetgeen toch een tegenvallende score mag worden genoemd.

Een bekende val in het Spaans. Oude wijn in een nieuwe zak.

In de KNSB-wedstrijd tegen Unitas 2 kwam in de partij Dijkhuis-Spaans (what 's in a name) een bekend motief aan de orde waarvan iedere beginnende schaker wel eens het slachtoffer is geworden. Het betreft het insluiten van de witte loper op b3 via c5 en c4, nadat wit met een stuk op d4 heeft geslagen. De partij begon als volgt: 1. e4,e5; 2. Pf3,Pc6; 3. Lb5,a6; 4. La4,Pf6; 5. 0-0,Pxe4; 6. d4,b5; 7. Lb3,d5; 8. Pxe5,Pxe5; 9. dxø5. De open verdediging, vroeger veel door Euwe en tegenwoordig nog vaak door Kortstjini toegepast. Wit is echter met zijn 8-ste zet een zijvariant ingeslagen, in de hoofdvariant blijven de paarden op het bord. Zwart dekt dan de pion op d5 met Le6. Dat is nu niet zo goed omdat wit f4 en f5 kan spelen. Goede zetten zijn nu c6 (rustig) en Lb7! Dit is meer in de geest van deze variant omdat zwart klaar staat voor c5. De variant was in de jaren '50 korte tijd populair. Ruim 30 jaar geleden speelde Scholtens tegen mij 9...c6. De leeftijden van de spelers waren toen ongeveer dezelfde als nu en ook toen zaten een chemicus en een chemisch student tegenover elkaar. De partij werd remise. 9...Lb7! 10. Le37 In de hoofdvariant speelt men als regel 10.c3 om te verhinderen dat zwart met Pa5 de witte loper ruilt. Dat is hier niet meer aan de orde en dus leek mij de tekst-zet logisch. Ik werd echter totaal verrast door 10...d4! In het openingenboek van Euwe (deel 10, 1964) wordt ongeveer 10 regels aan deze variant besteed, maar in een nieuwe editie behoort deze wending vermeld te worden! Nemen is taboe vanwege de genoemde bekende val, maar erger is dat een zet als 11.Lf4 of 11.Ld2 niet alleen een tempo verliest maar hier tot vrijwel onspeelbare stelling leidt. Met Lxf7 en Lxd4 krijgt wit 2 pionnen voor een stuk, waarbij de zwarte koning in het midden wordt vastgehouden, een redelijke transactie als de dames op het bord zouden blijven maar dat zit er niet in. Daarom maar 11. Df3; dat dreigt tenminste mat en ik zag wel dat zwart na het volgende stukoffer enige problemen zou krijgen in ruil voor zijn materiële voorsprong. 11. De7; 12. Lg5?! (wat anders) 12...Dxg5; 13. Dxf7, Kd8; 14. Ld5 (zie diagram) Dxe5?

De enige mogelijkheid om het materiële voordeel te handhaven bestond uit 13..Pc5! omdat na nemen op b7 en het schaak op d5 wit het stuk niet terug wint vanwege Kc8 en het paard wordt gedekt. Maar na 14. Lxb7,Pxb7; 15. f4! De7; 16. Dd5+,Kc8; is de zwarte stelling voorlopig nog een chaos. 15. Lxb7,Pd6; 16. Df3! Wit heeft zijn stuk terug, de dames zijn op het bord gebleven, de zwarte koning staat tochtig en op de witte velden is wit de baas. Na 16...Pxb7; 17. Dxb7 kon zwart met 17...Ld6 nog wel een variatie uitvoeren op de onsterfelijke partij van Anderssen maar uiteraard liet ik die 2 torens met rust. Met een paar niet zo moeilijk te vinden krachtzetten nam wit het initiatief over, won de pion op d4 en daarna de partij. Maar een correct stukoffer lijkt het mij toch niet. Moraal: 1. Je bent nooit te oud om te leren. 2. Soms wordt moed beloond.

Ken de regels! (Ook in het Duits en Frans)

Aan het eind van het jaar kwam Unitas uit met een "Special" over het wereld-senioren-kampioenschap. Hun oud-voorzitter, Wout Knol nam hieraan deel met veel succes. Hij was pas 60 geworden en was daarmee speelgerechtigd. Uit dit lezenswaardige nummer konden we bovendien nota nemen van het volgende. Misschien overkomt het één onzer lezers nog eens dat een tegenstander de woorden uitspreekt: "berührt, geführt". Denk dan niet dat hij beroerd gevoerd is maar U er op attent maakt dat "aanraken is zetten". Zoals bekend kan dit worden voorkomen door te zeggen: "j'adoube". (ik zet recht) Overigens heeft deze regel ook geleid tot de kortste partij uit de schaakgeschiedenis en al staat het niet historisch vast of het werkelijk is gebeurd, aardig is het wel. 1. e4,d5; 2. exd5,Dxd5. Het zwarte spel was voor de witspeler een signaal dat de speelsterkte van zijn opponent aan de magere kant was want hij kon nu met 3. Pc3 een tempo winnen en hij zag daarin een reden om eerst een kop koffie te bestellen. Toen de ober hem niet op zijn wenken bediende nam hij zijn koning en tikte daarmee 3x krachtig op het bord, waarmee hij inderdaad het beoogde doel bereikte. Nadat hij zijn kop koffie had genuttigd wilde hij zijn voornemen uitvoeren doch kreeg toen van zijn tegenstander te horen: "berührt,geführt!" en dat noodzaakte hem tot 3. Ke2, met als vervolg 3...De4, mat.

Theo Ebels snelschaakkampioen.

Na de namen van Jaap Muilwijk, Yeb Blom en Enno Scheffer wordt een nieuwe naam toegevoegd aan de lijst op de wisselbeker. Met een score van 8½ uit 9 in de finalegroep liet Theo Ebels er geen twijfel over bestaan dat deze titel hem toe komt. Zeer verheugend is dat een nieuw lid, C. Smit, de tweede plaats voor zich opeiste. Derde werd Lieuwe Boskma. De tweede groep werd eveneens met grote voorsprong gewonnen door Nico Schellingerhout met 8 uit 8 en in de derde groep was het Jasper Boter die met 7 uit 8 eerste werd. Het is de bedoeling deze gezellige avond het volgend seizoen te houden op de eerste clubavond in het nieuwe jaar en er dan iets meer cachet aan te geven dat hoort bij het begin van een nieuw jaar. Er zal krachtig naar gestreefd worden dat de NOSBO dan geen roet in het eten (en drinken) gaat gooien.

Oplossingen opgaven uit het vorige nummer.

Eerst de 4 opgaven op de achterpagina. Het gaat steeds op dezelfde manier. De dame ploft naast de koning, daarna een dubbelschaak met toren en loper en op de derde zet mat met toren of loper.

Dan het extra probleem van Michiel Zeevaarder. Het begint met 1..g4†; 2. Ke3 (om het paard te dekken) 2..h5! Nu is wit in zedwang; hij kan alleen maar met de f-pion spelen. 3. f3,Tf1; (ook op f4 was dit gevolgd). 4. fxf4,hxf4. Wit gaf het op; om de dreiging Tf3†† te voorkomen moet hij een stuk geven.

KNSB competitie.Winst tegen Unitas 2!

Eindelijk weer een resultaat dat er mag zijn. En waarmee we weer in de running zijn voor het behoud van de KNSB-status. Het vorige jaar werden we door dit team nog met 5½-2½ weggespeeld, nu werd het tegen een zeker niet zwakker team een 5-3 overwinning waarop evenmin iets valt af te dingen. Alleen aan de borden 6 en 7 lieten Piet Mulder en Henk Seyen het vrij spoedig afweten, maar de eerste 5 borden gaven slechts een half punt af en dat was in het geval van Theo Ebels aan het eerste bord ook nog een plusremise zoals onze schaakschrijvers dat noemen in hun chauvinistisch jargon als ze het over "onze jongens" hebben. (meer hierover elders in dit nummer) Veel lof ook voor Yeb Blom, die in het eindspel won via een keurig kwaliteitsoffer. Laat hem in kritieke wedstrijden s.v.p met wit spelen. Denk aan het wonder van Hardenberg! Ook het seniorenduel tussen van Steenis en Wellner werd na harde strijd na bijna 70 zetten in ons voordeel beslist. Over het desperado-schaak in de opening van Uw redacteur, waarbij de moed werd beloond zij verwezen naar de speciale openingsrubriek over het Spaans.

Nico won in het middenspel een pion via een kleine combinatie en zat toen tegen het probleem van het winnen van een gewonnen partij aan te kijken. In de tweede zitting vond hij het juiste plan om zijn pluspion tot gelding te brengen. Erwin Hofkamp had in een vooruitgespeelde partij reeds een half punt binnengehaald, zodat het een 5-3 overwinning werd. De individuele resultaten waren:

T.F.Ebels (zwart)	-	J.Tjadens	½-½
Y.Blom	-	H.Westerman	1-0
M.van Steenis	-	J.Wellner	1-0
P.R.Dijkhuis	-	C.Spaans	1-0
N.Schellingerhout	-	B.Davids	1-0
P.M.Mulder	-	F.van der Poel	0-1
H.G.Seyen	-	F.Magendans	0-1
E.Hofkamp	-	T.van der Poel	½-½
totaal			5-3

En fors verlies tegen Haren. 6-2.

Dat er tegen Haren waarschijnlijk geen matchpunten waren te behalen was ingecalculeerd, maar evenals in de bekerwedstrijd viel de nederlaag weer erg fors uit. Slechts Theo Ebels (nu 5 uit 6!) en Henk Seyen wisten een winstpunt te noteren van goede kwaliteit, maar daar stonden 6 overwinningen van Haren tegenover waarop evenmin iets viel af te dingen. Na de tijdcontrole was alles reeds bekeken. Iedereen was geheel in beslag genomen door zijn eigen partij, over de luxe van een supporter die in zo'n geval voor een verslag kan zorgen beschikken we helaas niet en omdat het een uitwedstrijd was zonder terugreis ontbrak ook de gelegenheid voor een nabeschouwing in de auto. Vandaar alleen de uitslagen.

V.Valens	-	T.F.Ebels	0-1
P.van Linde	-	Y.Blom	1-0
H.Isaacson	-	M. van Steenis	1-0
B.van der Leest	-	P.R.Dijkhuis	1-0
E.Heynen	-	N.Schellingerhout	1-0
J.Geurink	-	P.M.Mulder	1-0
D. van Groenestein	-	H.G.Seyen	0-1
E.Vos	-	E.Hofkamp	1-0
totaal			6-2

Na 6 ronden is de stand in klasse 3A als volgt:

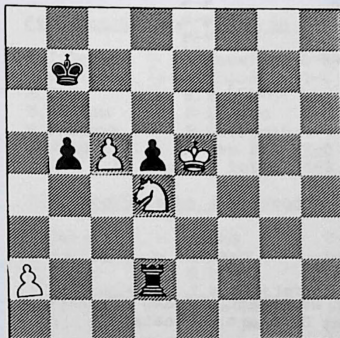
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	mp	bp
1. Lasker	x	5		4½	5		3½	6		7½	10	31½
2. Paul Keres	3	x	5		2	7½	4½			6½	8	28½
3. Haren		3	x	3½			4½	5	6	5	8	27
4. Groningen 3		3½		4½	x	3		5	6	4½	8	26½
5. SISSA 2		3	6		x	4½		3½	4½	4½	8	26
6. Unitas 3			½		5	3½	x	6½	5	3	6	23½
7. Philidor 2		4½	3½	3½		1½	x		3	7	4	23
8. Sneek		2		3	3	4½	3	x	5½		4	21
9. Staunton/Helpman				2	2	3½	5	5	2½	x	4	20
10. Westergoo		½	1½	3	3½	3½	1		x		0	13

Uit deze stand en ook uit het nog te spelen programma zal het duidelijk zijn dat onze positie weliswaar nog niet hopeloos is maar wel zeer ernstig. Een matchpunt tegen de no 1 of 2 en een grote overwinning op Westergoo kan ons nog redden en onmogelijk is dat niet. Dat matchpunt hopen we zaterdag a.s. tegen Lasker te behalen. Tenslotte is na "Hardenberg" niets meer onmogelijk! En ook statistisch gezien zal er in de volgende ronde toch wel eens een 4-4 uitslag moeten komen.

Het 2^e team in klasse 2B van de NOSBO competitie.

Met nog 2 ronden te gaan, lijkt het kampioenschap voor het tweede team opnieuw verkeer. Alleen een klein wonder kan dat nog realiseren. Dat wonder houdt dan in dat op 9 maart Assen 2 een matchpunt moet laten liggen tegen Heerdepeerd 2. Overigens moeten wij in dat geval nog wel de beide resterende wedstrijden winnen met grote cijfers om dan kampioen te worden op bordpunten.

In de derde ronde speelden we tegen SISSA 7. Na 4 gespeelde partijen stond het 2-2; Michiel Zeevaarder en Jan Schepers wonnen, terwijl Lieuwe Boskma en Aerts verloren. De overige 4 partijen werden afgebroken. Op dat moment leek het waarschijnlijk dat we via een kleine overwinning de matchpunten zouden binnenhalen. De ontstane eindspelen bij Davids en Ronald ter Steeg waren vrij zeker remise en Wim Louwman had ook minstens een half punt. De partij van Davids werd zonder verder te spelen remise gegeven.

Klaas Sanders had echter een gewonnen stelling: toren + loper en 3 pionnen tegen loper + paard en 4 pionnen. Van deze 4 pionnen zouden er nog wel 2 vallen en het punt leek binnen. Het zou echter anders gaan! Hij begon de voortzetting niet al te sterk, maar op het moment dat het duidelijk was dat Wim Louwman naast hem zou gaan winnen maakte hij toch wel een erg grote grote fout. (zie diagram)

Op dit moment heeft Klaas (zwart) zijn groot voordeel reeds verspeeld. In een laatste winstpoging besluit hij tot **56...Txd7? Kxd4, Kc6; 58. a3!** en Klaas gaf op. **56... Txa2** of **56... b4** wint misschien niet maar had tenminste nog een half punt opgeleverd. Wim won zoals verwacht en Ronald gaf toen terecht remise.

Staunton/Helpman 2 - SISSA 7. De individuele uitslagen:

L. Boskma (zwart)	- R. Goedhardt	0-1
H. Davids	- E. Kleter	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
R. ter Steeg	- R. van den Bos	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
M. Zeevaarder	- R. v d Peppel	1-0
J. Schepers	- L. Blaauw	1-0
W. Louwman	- G. Rosebeek	1-0
K. Sanders	- D. Matthijsen	0-1
W. Aerts	- M. Pouw	<u>0-1</u>
		totaal 4-4

Door 2 vooruitgespeelde partijen begonnen we tegen Assen 2 in feite met een 2-0 voorsprong. Ronald won namelijk vrij snel en Jan had een afgebroken toreneindspel met twee pionnen meer. Op de speelavond zelf was Lieuwe na meerdere telefoontjes niet te bereiden ook na het verstrijken van een uur van zijn speeltijd was hij nog niet verschenen. 2-1. Michiel, Wim en C.Smit wonnen, zodat we reeds de buit binnen hadden. Toch kwamen er nog 3 afgebroken partijen. Davids kon echter het dame-eindspel met een pion minder niet remise houden. Daarna werden bij de twee andere afgebroken partijen van Klaas en Jan resp. remise en winst overeengekomen.

Assen 2- Staunton/Helpman 2. De individuele uitslagen:

S. Meeuwissen (zwart)	- L. Boskma	1-0 (regl)
J. Misdorn	- H. Davids	1-0
G. Potjer	- R. ter Steeg	0-1
R. v d Meulen	- M. Zeevaarder	0-1
R. Beukelman	- J. Schepers	0-1
K. Bitter	- W. Louwman	0-1
H. Boonstra	- C. Smit	0-1
B. Klaassens	- K. Sanders	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
		totaal 2 $\frac{1}{2}$ -5 $\frac{1}{2}$

De vijfde ronde tegen Heerdepeerd 2 was opgesplitst in 4 partijen in Beyum en 4 in Helpman. Na de 4 vooruitgespeelde partijen was de tussenstand 1 $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$. Klaas had een knappe overwinning behaald (goed voor het moreel, Redactie) en Jan had een afgebroken partij met minstens remise. In de volgende sessie wonnen Davids en Aerts maar Michiel Zeevaarder verloor. De overige partijen werden remise.

Staunton/Helpman 2 - Heerdepeerd 2. De individuele uitslagen:

M. Zeevaarder (zwart)	- B. Strokopytov	0-1
H. Davids	- J. Koekoek	1-0
R. ter Steeg	- P. Verspage	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
C. Smit	- D. Lohman	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
J. Schepers	- C. Verlinde	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
W. Louwman	- F. van Doorn	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
W. Aerts	- W. Boelens	1-0
K. Sanders	- D. Pol	<u>1-0</u>
		totaal 5-3

De stand na 5 ronden in klasse 2B is:

	mp	bp
Assen 2	8	23 $\frac{1}{2}$
Staunton/Helpman 2	7	23$\frac{1}{2}$
Heerdepeerd 2	6	20
Eelde/Paterswolde	6	20
SISSA 7	5	21 $\frac{1}{2}$
Assen 3	4	19 $\frac{1}{2}$
Ludendo	3	18
Haren 4	1	14

Met nog 2 ronden voor de boeg blijven we hopen. Vrijdag 13 maart spelen we uit tegen Haren 4 en maandag 30 maart de laatste wedstrijd thuis tegen Assen 3.

Het 3^e team in de NOSBO competitie. (bijdrage van Gerald Pieper)

Omdat hekkelsluiter Tal van koploper Bedum heeft gewonnen zitten we enigszins onverwacht in degradatiezorgen. Overigens hebben we alles nog in eigen hand omdat we nog tegen Tal moeten spelen. We hebben inmiddels 3 punten, mede door een overwinning op Middelstum waartegen we het vorig jaar nog met grote cijfers verloren. Hier volgt een verslag van de thuiswedstrijd tegen ten Boer.

De eerste uitslag was vrij snel binnen. Aan het 7e bord maakte Egbert een vlotte remise. Enige tijd later was er op een aantal borden het één en ander gebeurd. Dick stond een stuk voor, Bram een kwaliteit, Joop had een stuk tegen 3 pionnen en Harjan stond een stuk achter. Op dat moment bood mijn tegenstander remise aan in een partij waarin vrij weinig was gebeurd. Dus accoord.

Het eerste winstpunt kwam van Bram; hij had zijn voordeel behouden en in verloren stelling zag zijn tegenstander een matdreiging over het hoofd. Dick speelde een goede partij, stond op een gegeven moment een toren voor, gaf een stuk weg, hield het hoofd koel en hield 2 torens over tegen 2 lichte stukken. Zijn tegenstander vond het toen welletjes. Aan het 4e bord moest Harjan uiteindelijk opgeven. Dat was 3-2 in ons voordeel. Bij Joop ging het niet helemaal volgens verwachting ondanks zijn stuk meer. De pionnen van zijn tegenstander bereikten de 8-ste rij waardoor de partij verloren ging. De rest afgebrokem met een goede kans op winst met 4½-3½. Omdat Roel aan het 8-ste bord niet de beste zet had afgegeven werd het aanbod tot een puntending via 3 remises aangenomen.

Staunton/Helpman 3 - ten Boer. De individuele uitslagen:

G. Pieper (Zwart)	- P.A. Prins	½-½	
D. Hummel	- K. Dijkhuizen	1-0	
G. Luhrman	- P. Beetsma	½-½	De competiestanden
H. Prins	- M. Berends	0-1	van het derde en het
J. Hummel	- H. Buter	0-1	vierde team treft u
B. Kruisinga	- J. Timmer	1-0	aan op pagina 22.
E. meyer	- C. Schuttel	½-½	
R. Lode	- W. Dijkstra	½-½	
	totaal	4-4	

Het 4e team.

In de het nieuwe jaar werden 3 wedstrijden gespeeld met als resultaat steeds 4-2, waarvan er één in ons voordeel uitviel. Dat was de eerste van de serie, die tegen Groningen 11. Hierbij de individuele uitslagen van de wedstrijden met een korte karakteristiek van de laatste ontmoeting tegen Veendam 2.

Staunton/Helpman 4 - Gron. 11 4-2. SISSA 8 - Staunton/Hpmn 4 4-2

H.J. Becker	- K.Kaverman	0-1	B. Wesens	- J. Boter	1-0
J. Schlunke	- A. Gnodde	1-0	J. Tuinstra	- A. Smit	0-1
A. Smit	- J. Boer	½-½	R. Kroezen	- W. Witkam	0-1
W. Witkam	- B. Berman	1-0	J.M. Hof	- J. Schlunke	1-0
R. Brouwer	- P. Soeteman	½-½	A v d Veen	- P. Wildschut	1-0
P. Wildschut	- R. den Bak	1-0	M. Hoogendijk	- R. Brouwer	1-0
	totaal	4-2		totaal	4-2

Staunton/Helpman 4 - Veendam 2 2-4.

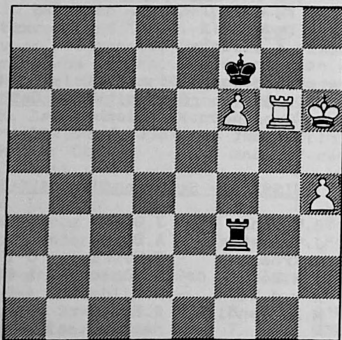
A. Smit	- F. Vos	0-1	Aan het eerste bord ging Arie
W. Witkam	- S. Haan	½-½	Smit er met een Wolga-gambiet
J. Boter	- G.H. Bos	0-1	krachtig tegen aan. Het leek er
J. Schlunke	- J.H. Baptist	½-½	goed uit te zien, maar per slot
R. Brouwer	- H. Jelsma	1-0	van rekening bleef er van de
P. Wildschut	- F. de Raad	0-1	zwarte aanval weinig over en de
	totaal	2-4	witte pluspion gaf de doorslag.

Aan bord 2 zag het er goed uit en na ruim 30 zetten had wit een stuk meer met nog een zee van tijd. Ja, en dan moet je niet in de zaal discussies aangaan met supporters maar rustig de tijd nemen om de partij af te maken. Een paar zetten later was het voordeel weer verdwenen en werd gelukkig maar tot remise besloten. Jasper had ook zijn problemen, niet naast, maar op het bord en de groeiende pionnenachterstand deed hem uiteindelijk de das om. Aan het 4e bord werd het evenwicht niet verbroken en dat leidde dan ook tot een puntending. De erepalm ging deze keer uit naar de derde jeugdspeler. Hij concentreerde zich 4 uur lang achter zijn eigen bord en dat leverde een winstpunt op van uitstekende kwaliteit. Piet Wildschut had aan het laatste bord een mooie aanvalsstelling opgebouwd, maar dan komt het punt dat je naar combinaties moet uitkijken en die hadden er na 30. e6-e7! i.p.v. Tg2-Tg3 ook wel in gezeten. Nu stopte zwart met 30...De7 de onruststoker, die later werd opgepeuzeld en tot verlies van de partij leidde.

M. Zeevaarder. Het pers. snelschaakkampioenschap van de NOSBO.

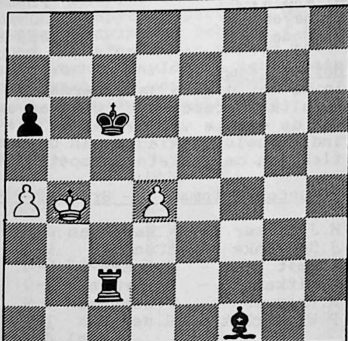
Het persoonlijk snelschaakkampioenschap van de NOSBO werd dit jaar overtuigend gewonnen door Erik Hoeksema. Andere sterke spelers, zoals Yge Visse ontbraken, zodat Erik zich ten doel had gesteld 100% te scoren. Dat lukte niet maar een score van 8 uit 9, zowel in de voorronden als in de finalegroep mag er toch wel zijn. Een goede stelling opbouwen was geen probleem, zo zei hij; in het afmaken verslapte wellicht de aandacht een paar keer. Van onze club deden Piet Mulder en ik, alsmede gastlid Bart Romeyn mee. De laatste haalde de finale-B groep, Piet en ik de C-groep, die ik in de woorden van wedstrijdler Wim van Beersum "kaapte". Twee partijtjes, ter lering ende vermaak.

Bart Davids - Michiel Zeevaarder

Ik had al twee keer niet op f6 genomen omdat ik na torenruil geen matgevend materiaal zou overhouden en "normaal" op tijd zou gaan winnen. Dat wist hij ook, dus speelde hij 1.Kg5!?. Die toren wilde ik wel hebben; dus 1...Tg3+ 2. Kh5, Tgx6 en ...pat. Slim!

Michiel Zeevaarder - Piet Mulder

In de laatste ronde speelde ik tegen Piet, verloor het overzicht en kwam verloren te staan. Piet, in tijdnood, vond het verstandig mij mijn matgevend materiaal te ontnemen en speelde 1...Tc4+ 2. Ka5, Txd4 en eveneens pat maar hier meer een kwestie van geluk dan van wijsheid.

Stand na de 22^e ronde

1	Mulder	149	10-11	w	38.7	1768	-32	Afgebroken partijen: 1 ^r R: Berben - Boskma 16 ^r R: C. Smit - Mulder 17 ^r R: Ebels - Romijn D. Hummel - J. Hummel 18 ^r R: Iwema - Diepeveen 20 ^r R: Boter - A. Smit Brouwer - Sanders	
2	Dijkhuis	142	10-8	ww	38.9	1758	-22		
3	Zeevaarder	142	8-7	z	38.7	1610	+45		
4	Ebels	140	6-6	z	43.5	1759	+9		
5	Romijn	138	7-7	z	36.2	1696	+11		
6	Seijen	133	7-6	z	40.2	1772	-8		
7	C. Smit	4	131	3-4	z	46.8	1621		+21
8	Schellingerhout	130	3-3	w	44.3	1745	+5		
9	Schepers	6	128	5-5	w	34.1	1544		+29
10	Davidis	5	128	7-8	zz	27.1	1712		-48
11	Diepeveen	1	126	11-10	ww	23.7	1405	-15	
12	Boter	5	124	8-7	ww	24.4	1145	+80	
13	Witkam	4	124	8-8	z	20.1	1220	+50	
14	D. Hummel	3	122	7-8	z	27.4	1372	+37	
15	J. Hummel	2	121	7-8	z	20.8	1384	-6	
16	Louwman	6	120	5-5	z	24.9	1489	+9	
17	ter Steeg	7	119	6-6	w	24.1	1591	-39	
18	Vogelsang	119	5-6	z	24.0	1425	+0	Vrij geweest: 3 ^r R: Kruisinga 10 ^r R: Helling 12 ^r R: Schepers 16 ^r R: Meijer 19 ^r R: Boter 22 ^r R: C. Smit	
19	A. Smit	4	118	9-9	w	22.3	1278		+38
20	Prins	4	116	6-6	w	18.5	1335		+10
21	Lode	3	115	8-8	w	20.4	1335		-10
22	Kruisinga	6	115	9-8	w	20.0	1373		-7
23	Hofkamp	1	114	2-3	zz	33.1	1587		-8
24	Schlunke	4	114	7-7	z	18.2	1169		+44
25	Becker	2	113	1-2	z	36.4	1305		+15
26	Aerts	3	113	1-1	w	34.1	1560		+10
27	Weveling	5	110	0-1	z	59.1	1604		+4
28	Albers	110	11-11	w	13.6	1203	-12	51 Brouwer 4 99 8-7 ww 7.1 1020 52 Pastor 98 3-3 w 3.4 986 53 Velema 3 97 1-1 z 0.0 983 54 Tulp 97 0-1 z 0.0 1315 55 de Jong 97 0-1 z 0.0 999 56 Laan 94 7-7 zz 4.3 976 57 Koole 91 3-4 zz 5.1 1209 58 Scherphuis 53 8-9 w 1.0 920	
29	Mannoury	1	109	6-6	w	16.8	1127		-3
30	Boskma	2	108	1-1	w	34.4	1588		+3
31	Pieper	2	108	5-5	z	15.3	1419		-26
32	P. vd Veen	108	8-8	w	13.8	1031	+31		
33	Wildschut	3	106	6-5	w	8.0	1035		-10
34	Medendorp	105	1-0	w	43.8	1500	+0		
35	van Dijk	105	0-1	z	36.7	1752	+2		
36	Ronda	105	5-4	z	9.1	1040	+20		
37	Steinebach	104	2-2	z	28.1	1275	+15		
38	Jacobs	103	5-6	zz	12.3	1025	+25		
39	Iwema	102	1-1	w	30.6	1519	-1		
40	Helling	2	102	4-4	w	8.9	1007	+7	
41	Sanders	4	102	1-1	z	8.3	1543	-17	
42	Berben	101	1-0	w	37.5	1697	-3		
43	Meijer	6	101	5-6	z	13.2	1171	-24	
44	R. vd Veen	101	2-3	z	9.0	1091	-9		
45	Hendriks	4	101	1-0	w	0.0	1187	-13	
46	Blom	100	0-0	w	0.0	1865	0		
47	Lührman	3	100	1-0	w	0.0	1507	-13	
48	van Grijffland	99	6-5	ww	17.3	1125	-10		
49	Pot	99	8-7	w	16.9	1448	-52		
50	Rozenveld	99	2-1	ww	10.7	997	-3		

De tijdnooddperikelen van Jannes van der Wal.

Jannes van der Wal, een nationale bekendheid vanwege zijn damprestaties in het verleden en de show daar om heen, is momenteel ook actief in de schaakwereld. Hij speelt in het team van Groningen 3 en doet mee aan het NOSBO kampioenschap. In korte tijd heeft hij furore gemaakt als tijdnoodspecialist. Misschien iets nieuws voor hem, want terwijl in verslagen over schaaktoernooien altijd de tijdnoodd aan de orde komt, vaak aangegeven als oorzaak van verlies of blunders heb ik de indruk dat in de damverslaggeving aan dit facet bijna geen aandacht wordt besteed en het zal daarom wel een factor van relatief geringere betekenis zijn. In "Schaaknieuws 264/265" beschrijft Jannes het onrecht dat hem is aangedaan in een tijdnooddwestie tijdens het kersttoernooi in Groningen. Van dat verhaal springen je inderdaad de tranen in de ogen maar nadat die zijn opgedroogd ga je verlangend uitkijken naar de postbode die het volgende nummer brengt. En no 266 stelde niet teleur. Zowel de hoofdwedstrijdleader als de directe tegenstander van Jannes, die was gekarakteriseerd als een maffia figuur kwamen aan bod en gaven hun zeer afwijkende visie op de zaak. Tijdens het NOSBO kampioenschap deed zich wederom een incident voor dat gelukkig met een sisser afliep. Het bleek dat Jannes het schaakspel behoorlijk beheerst maar van het wedstrijdreglement nog weinig kaas gegeten heeft. Uit eigen waarneming legde ik de kwestie alsmede het bovengenoemde geval uit Schaaknieuws voor aan Henk Folkers, oud int. wedstrijdleader, o.a. arbiter tijdens de match Kortsjnoj-Hübner in 1980 in Meran. Wat het geval tijdens het kersttoernooi betreft verbaasde hij zich er over dat de commissie van beroep niet aan de klager wilde meedelen wat de motieven waren om het beroep af te wijzen. Men had hetgeen men nu in schaaknieuws no 266 publiceert ook aan de betreffende speler (Jannes) kunnen meedelen. Dat was wel zo netjes geweest, aangenomen dat zijn lezing op dit punt objectief is, d.w.z. niet alleen de zuivere maar ook de volle waarheid is. Daarna legde ik aan Henk Folkers het volgende geval voor, dat ik uit eigen waarneming had gezien. (Jannes van der Wal had zwart)

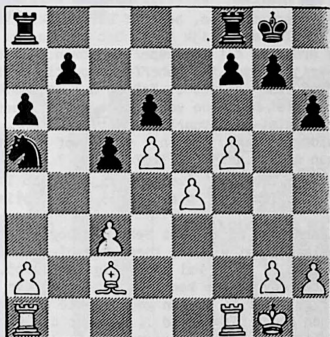
Zwart heeft nog enkele seconden voor 10 zetten, wit nog 1 à 2 min. Er volgt het bekende gooi- en smijtwerk, mede omdat wit ook à tempo gaat zetten. Omstreeks de 35-ste zet doet wit een onreglementaire zet. Zwart zegt dat hij de partij opeist omdat wit een onreglementaire zet heeft gedaan. De wedstrijdleader treedt niet in discussie, hij pakt de klok, zet deze stil en geeft de spelers opdracht de stelling op te zetten voordat de betreffende zet werd uitgevoerd. Nadat dit is gebeurd stelt hij de klok van wit in werking en sommeert de spelers de partij te vervolgen. Nadat de tijdnooddfase in gepasseerd stelt zwart dat de wedstrijdleader hem extra tijd had behoren te geven omdat hij de dupe had kunnen worden van de handelwijze van wit.

Commentaar van Henk Folkers.

1. Indien de tegenstander een onreglementaire zet doet dien je hem daarop attent te maken en de klok in te drukken. Indien mogelijk moet met het aangeraakte stuk gespeeld worden. Verder niets.
2. De formele opstelling van de wedstrijdleader dient te zijn dat hij na de opmerking van zwart de witte klok weer in werking had gesteld. Het is echter zeer begrijpelijk dat de arbiter eerst eens wil weten wat er precies aan de hand is en daarom is het volkomen correct om de klokken stil te zetten en te handelen zoals hij heeft gedaan.
3. Het zou in dit geval redelijk zijn geweest indien zwart wat extra tijd zou hebben gekregen. Hij had inderdaad de dupe kunnen worden van de onreglementaire handelwijze van wit.

MICHIEL ZEEVAARDER: 6X NIET- b7-b5
(en 2x niet- a2-a4)

Zoals je niet tweemaal in dezelfde rivier kunt verdrinken, zo kun je in dezelfde schaakpartij niet tweemaal aan dezelfde pionzet ten onder gaan. Een pionzet is immers steeds een andere; je kunt bijvoorbeeld maar één keer in een partij b7-b5 spelen. Die zet kun je veel vaker niet spelen, wat meestal heel goed is. Zo heeft zwart in onderstaande diagramstelling eenentwintig keer niet b7-b5 gespeeld en hij staat goed. Nu speelde hij echter zesmaal achtereen (dat zal hij denkkelijk gedacht hebben: in feite is het vijfmaal in zes zetten) ...niet-b5; een heel verschil met "niet b5" natuurlijk! Na die zes of vijf zetten, of onzetten, stond hij niet goed maar slecht. Wit speelde tussendoor tweemaal niet- a2-a4, wat met niet-b5 te maken had. Hij concentreerde zich daarna op "wel"- b5 ... maar die kwam niet, alsof zwart geïnspireerd was door 1...niet-b5 2.niet-a4. Zoals die rivier niet stilstand stond ook de partij niet stil zodat niet-b5 als het ware steeds een andere zet was. (Die kwaliteit maakt niet-b5 zoveel interessanter dan "wel"-b5; die kan maar één keer en is dus altijd dezelfde zet). Van een matige zet werd niet-b5 tot een slechte en zelfs uiteindelijk een verliezende zet ... van welke curiositeit een verslag. Het gaat om een fase uit een partij uit de clubcompetitie. Beide spelers zijn dus bij allen bekend.

In de diagramstelling is zwart aan zet. Hij heeft net een slimme afruil afgedwongen en staat goed. Zijn plan is eenvoudig: de pionnenmeerderheid op de dame-vleugel omzetten in een vrijpion, als eerste stap, waarbij de zwaktes b7 en b6 vanzelf worden opgeheven. Immers, b7-b5 is in deze stelling de sleutelzet. Die had ook meteen gespeeld moeten worden. Na 1...b5 2.a4 b4 3.cxb4 cxb4 heeft zwart zijn vrijpion. Er kan volgen: 4.Tab1 Tab8 5.Ld3 Tb6 6.Tfc1 Pb7 7.Tc6 Txc6 8.dxc6 Pc5 9.Lc2 a5 waarna zwart zo goed als gewonnen staat. Dat was niet zo makkelijk uit te rekenen; misschien kan wit het ook ergens beter spelen; en zwart vond zijn paard aan de rand niet zo mooi staan. Hij speelde 1...Pc4, begrijpelijk, maar tevens minder gunstig 1...niet-b5. Nu kan wit 2.a4 spelen, waarna het voor zwart een stuk moeilijker wordt om te winnen. Na 1...Pc4 2.a4 is...b5 gedwongen. (b6 kan misschien maar lijkt te langzaam; zwart moet in elk geval 3.a5 voorkomen). Nu kan volgen: 3.axb5 axb5 4.Ld3 Pa3 (jammer, maar het kan niet anders) 5.Ta2 b4 6.Tfa1 Ta5 7.Kf2 Tfa8 (dreigt b4-b3 en c5-c4 gevolgd door b4-b3) 8.cxb4 cxb4 waarna de winst voor zwart nog ver weg is.

Met 1...Pc4 dreigt zwart 2...b5 maar ook 2...Pa3, waarna wit hopeloos vast zou komen te zitten. Zwart dreigt niet 2...Pe3 want het zou onzinnig zijn om middels 2...Pe3 3.Tf2 Pxc2 4.Txc2 het sterke paard tegen de slechte loper te ruilen. (Met een "slechte" loper bedoelen we een loper die in zijn bewegingsvrijheid beperkt wordt omdat of mede omdat zijn eigen pionnen hem in de weg staan. Héél slecht is wits loper hier niet; maar goed is hij ook niet). Tegen 2...Pe3 etc. verdedigde wit zich nu met het verrassende 2.niet-a4! in de vorm van 2.Kf2.

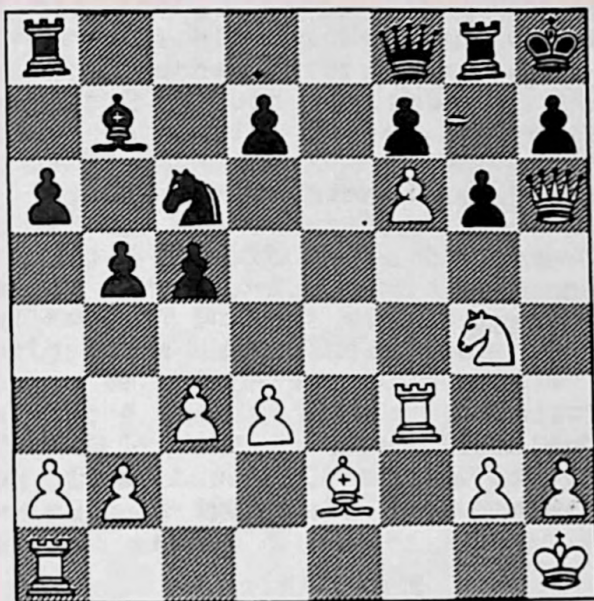
Zwart staat prachtig. Hij heeft een rijke keuze: ...b5, ...Pa3, ...Pe5. Hij koos niet het thematische 2...b5 of het tactische 2...Pa3 maar het zeker zo sterke 2...Pe5, de loper veld d3 ontnemend. Het paard staat op e5 prachtig, onaantastbaar en centraal. Als zwart een serie niet-b5 van plan is dan laat hij hier echter een steekje vallen vanwege een positionele finesse die met 2.Kf2 in de stelling is gekomen: wits loper en koning staan op dezelfde rij. Na 2...Pe5 3.a4 kan ...b5! best. Na 4.Tfb1 Tfb8 (niet ...Tab8 omdat wit dan de a-lijn krijgt) 5.axb5 axb5 6.Txa8 Txa8 kan wit niet nemen op b5 vanwege ...Ta2.

Wit moest natuurlijk toch 3.a4 spelen maar was nog steeds bevreesd voor paard-vorkjes en deed 3.h3? Nu staat zwart ideaal. Alles staat klaar voor b7-b5. Verdere voorbereiding met Tfb8 is onnodig. Beide torens kunnen de pionnen op de dame-vleugel ondersteunen en het paard op e5 is een waar monster, goed voor verdere ondersteuning en tactische dreigingen. Zwart was echter in de ban van niet-b5, zo lijkt het, en speelde 3...f6? Wit, bevrijd van die vreselijke paard-vorkjes, besloot het anti-schaak verder aan zwart over te laten en speelde eindelijk 4.a4. Dat verhindert ...b5 niet maar zo kan wit het beste proberen tot tegenspel te komen. 4...b5 is nu een goede zet (meerderheid-vrijpion-zwaktes opheffen-promotie dreigen) omdat na 4...b5 5.axb5 axb5 6.Txa8 Txa8 de zet ...Ta2 er nog steeds in zit. Zwart speelde een gedeceerd 4...niet-b5 in de vorm van 4...g6? Waar zwart mee bezig is? Nou, een lange serie niet-b5 natuurlijk! Wit, onwetend, liet zich niet afleiden van "wel"-b5 en sloeg: 5.fxg6. Had hij 5.Tab1 of 5.Tfb1 gespeeld dan zou hij goed komen te staan na 5...gxf5 6.Txb7 fxe4 7.Lxe4; maar niet na 5.Tab1/Tfb1 b5! a). 5.Tfb1 b5 6.axb5 axb5 7.Txa8 Txa8 8.Txb5? Ta2 met stukverlies; en b). 5.Tab1 b5 6.axb5 axb5 7.Txb5?Ta2 8.Tc1 Pd3+ met stukverlies.

Een sterk paard daar op e5! Het dekt ook nog eens, via veld c4, veld b6. Dat is van enig belang omdat wit een toren via b1 naar b6 kan spelen, aangenomen dat zwart pion b7 dekt. Wel zo nuttig is 5...b5, een heel aardige zet, voor de vijfde achtereenvolgende keer. Op 6.h4 moet dan het paard wel uit het centrum weg (6...Pxg6) maar b6 is dan geen zwakte meer. In plaats van 5...b5 kan ook 5...Kg7, een soort uitgesteld ...b5 want die kan dan alsnog. Zwart, zo wordt nu wel duidelijk, is bezeten door een boze geest, niet-b5, en speelde 5...Pxg6. Wit antwoordde natuurlijk met 6.Tab1, b7 onder schot nemend en via b6 dreigend binnen te vallen, met pionwinst en "stellingwinst": 6...Tab8 7.Tb6 Td8 8.Tfb1 Td7 9.Txa6. Zo ging het ook in de partij, met de tussen-zetten Kg3 en Kg7 na 7...Tfd8 en zwart ging langzaam en geruisloos ten onder. Kon hij nog lawaai maken? Jazeker, een hele hoop!, met, inderdaad, 6...b5! Je kunt niet tweemaal in dezelfde rivier stappen, zoals die oude Griek, Hera-kleitos, zei. B7-b5 is niet meer de simpele, voor de hand liggende, "winnende" zet die hij vijfmaal achter elkaar was. Hij is een verdedigingszet geworden, maar wel een ijzersterke. Na 6...b5! 7.axb5 axb5 8.Txb5 Ta2 9.Tc1 f5 (sterker dan ...Pe5) heeft zwart voortreffelijk tegenspel. Hij dreigt de zevende rij (wits tweede rij) in bezit te nemen en zijn paard kan snel naar e5, waar het samen met de torens voor allerlei dreigingen zorgt en ook nog defensieve waarde heeft. Tegen zwarts actieve stukken zit op winst spelen er voor wit niet meer in.

Vijfmaal niet-b5 ging nog; zesmaal was er één te veel. Gelukkig kun je maar één keer per partij verliezen. Zoals je ook maar één keer kunt verdrinken; in alle rivieren natuurlijk.

Een klassieke K.O. en nog iets.

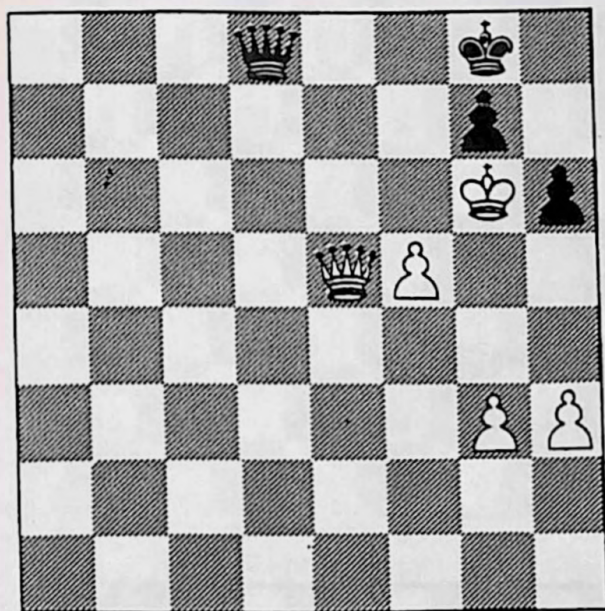

Uit de interne competitie.

H.G.Seyen - H. Davids

In deze stelling na de 21-ste zet van zwart speelde wit:

22. Dh6xh7! 1-0

Uit het NOSBO-kampioenschap
(reserve groep)

N.Schellingerhout-C.Hoekstra

Nico had een voortreffelijke partij gespeeld. Na 40 zetten had ieder nog een toren en er stond een witte pion op b2 en een zwarte op d5. Die pionnen gaan er op een gegeven moment af en dan moet je geen toren-eindspel maar een dame-eindspel overhouden, waarbij inmiddels de koning en de pion zijn opgerukt. Daaraan had Nico zijn kwartier bedenktijd in de uitvluggerfase besteed en een gewonnen positie bereikt. Tot verbazing van de talrijke omstanders en tot

ontzetting van zijn supporters sloeg hij in bovenstaande stelling aan het denken om tot de zet h3-h4 te komen, waarmee inderdaad het mat op g5 wordt voorkomen. Enige zetten later overschreed hij in nog steeds gewonnen positie de tijd. Ja, dan schieten woorden en vraagtekens te kort. Soms kan wedstrijdschaak een wrede sport zijn!

NOSBO competitiestanden 2^e en 3^e team.

Na 5 ronden is de stand in klasse 2C als volgt:

	gesp.	mp.	bp.
1. Bedum	5	8	25½
2. Winsum	5	8	23
3. Ten Boer	5	6	20½
4. Grijpskerk	5	6	22
5. Delfzijl	5	5	20
6. Staunton/Helpman 3	5	3	17½
7. Middelstum	5	2	18½
8. Tal	5	2	12½

De competitie waaraan het 4e team deelneemt telt 7 teams zodat de stand na 5 ronden iets minder overzichtelijk is. De stand in klasse 3C waar met zestallen wordt gespeeld is als volgt:

	gesp.	mp.	bp.
1. Unitas 7	5	8	18½
2. Veendam 2	4	6	13½
3. Groningen 11	4	5	15½
4. SISSA 8	5	4	14½
5. Staunton/Helpman 4	4	3	11
6. Groningen 12	4	3	10
7. Heerdepeerd 3	4	1	7

HIER ZOU HET JEUGDHOEKJE KOMEN.

DE COPIE KWAM ECHTER NIET BINNEN.

WE NEMEN AAN DAT DE CROCUSVACANTIE

HIER MEDE DEBET AAN IS.

Een schaakpartij is te vergelijken
met een gecompliceerd bouwwerk;
iedere zet is een bouwsteen.
Een snelschaakpartij of een tijdnood-
duel is vergelijkbaar met een boks-
wedstrijd; het kunstzinnige aspect
gaat verloren; het gaat om de strijd.

Larsen

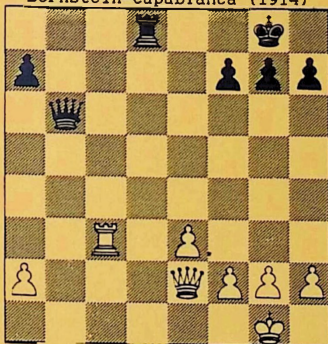
Hierbij 4 fragmenten uit partijen van Capablanca over wie je in dit nummer veel wetenswaardigs kunt lezen. Stelling 1 is uit een partij, gespeeld in Moskou 1914. De witspeler, Bernstein, had met zijn laatste zet de zwarte vrijpion op c3 onschadelijk gemaakt. Hij zal niet gedacht hebben de partij te winnen maar een + remise had hij toch binnen. Dat pakte anders uit want na het zwarte antwoord gaf hij op. Het werd de bekendste onderste-lijn combinatie uit de schaakliteratuur.

Stelling 2 is uit het toernooi van Hastings in 1919. Capablanca had wit en speelde **Da6-a8**, waarna zijn tegenstander, de Engelsman Sir George Thomas opgaf. Dat was niet verstandig want hij had in ieder geval remise binnen handbereik. Wat had hij moeten spelen en wat had wit moeten spelen i.p.v. **Da8** om normaal te winnen.

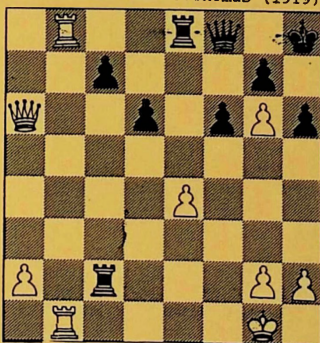
Stelling 3 is uit de match Euwe-Capablanca in 1931, die door de laatste met $+2, =8, -0$ werd gewonnen. Capablanca (zwart) speelde hier **Pc4xc3?** Nu wint wit de kwaliteit via een wending die later in soortgelijke stellingen wel vaker is voorgekomen. Desondanks slaagde een 30-jarige Euwe er niet in de partij te winnen.

Stelling 4 is uit de partij Sämisch-Capablanca uit het toernooi in Karlsbad 1929. Het is een Nimzo-indiër met 4.a3, de variant die de naam draagt van de witspeler. De laatste zet van zwart was **9.--Lc8-a6??** en dat is geen kwestie van gebrekkige openingenkennis maar een enorme blunder, die stuk kost.

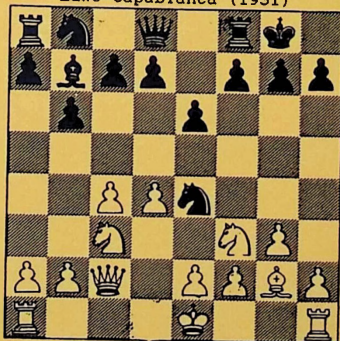
stelling 1
Bernstein-Capablanca (1914)

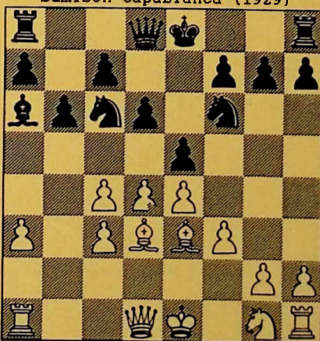
stelling 2
Capablanca - Sir G. Thomas (1919)

stelling 3
Euwe-Capablanca (1931)

stelling 4
Sämisch-Capablanca (1929)

José Raoul Capablanca

Chess Champion of the World 1921-1927

Born in Havana, Cuba
November 19th, 1888

Died in New York
March 8th, 1942